

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI PARTICIPAREA CETĂȚENILOR LA ACTUL DE DECIZIE

GHID DE BUNE PRACTICI

Asociația „**Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă – Agenda 21**”

Proiectul: „**Transparență și participare în administrația publică**” - PHARE 2005 Societate civilă

Partener proiect: Agenția Națională a Funcționarilor Publici

Transparență și participare în administrația publică - Ghidul de bune practici

Autori (în ordine alfabetică):

Camelia Badea

Florina Pavel

Coordonator proiect: Nina Cugler

Realizarea ghidului a fost posibilă cu sprijinul următoarelor instituții și autorități publice locale:

Consiliul Județean Bacău

Consiliul Județean Hunedoara

Consiliul Județean Sibiu

Consiliul Județean Teleorman

Instituția Prefectului Municipiului București

Primăria Generală a Municipiului București

Primăria Alexandria

Primăria Bacău

Primăria Călan

Primăria Deva

Primăria Târgu Ocna

Primăria Zam

Primăria Zimnicea

Transparență și participare
în administrația publică

GHID DE BUNE PRACTICI

CUPRINS

---

1. Autoevaluarea activității instituțiilor publice și îmbunătățirea calității serviciilor

Cadrul Comun de Auto-evaluare – Instituția Prefectului Municipiului București

Monitorizarea activității de relații cu publicul – Consiliul Județean Hunedoara

Implementarea Sistemului de Management al Calității – Consiliul Județean Teleorman

Evaluarea gradului de satisfacție al clienților – Primăria Deva

2. Formarea continuă – fundament al creșterii calității serviciilor

Instruirea primarilor din unitățile administrativ-teritoriale din județ – Consiliul Județean Sibiu

3. Managementul informațiilor în instituțiile publice în relația cu cetățenii

Punct de Acces Public la Informație (PAPI) – Primăria Zimnicea

Ziarul „ZIMI DAVA” – sursă de informare și dialog cu cetățenii – Consiliul Local Zimnicea

Punct de Acces al Publicului la Informație – Primăria Călan

Telecentru în satul Grid – Primăria Călan

Operaționalizarea serviciilor de acces a cetățenilor la informații de interes public –
Primăria Generală a Municipiului București

4. Evenimente/activități de conștientizare a cetățenilor

Ziua Porților Deschise – Consiliul Județean Bacău

5. Dezbaterile publice – model de dialog cu cetățenii

Colectare selectivă și transport deșeurilor în zona turistică Tg. Ocna – Consiliul Local Târgu Ocna

Strategia de dezvoltare economică și socială a Municipiului Alexandria pentru perioada 2008-2013
– Primăria Alexandria

Transparență și participare în administrația publică – Primăria Zam

6. Transparență și parteneriat între administrația publică locală și reprezentanții societății civile

Consiliul pentru Transparență Locală Bacău – Consiliul Local Bacău

Parteneriat Strategic privind îmbunătățirea situației persoanelor de etnie romă din Municipiul București – Instituția Prefectului Municipiului București

Fonduri nerambursabile pentru organizațiile non-profit – Consiliul Local Bacău

CUVÂNT ÎNAINTE

„Ghidul de bune practici” reprezintă una din componentele proiectului „Transparență și participare”, proiect finanțat de Uniunea Europeană prin programul PHARE 2005 –Consolidarea democrației în România, coordonat de asociația Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă – Agenda 21 în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Proiectul se realizează în județele Bacău, Hunedoara, Sibiu, Teleorman și în Municipiul București și cuprinde cetățeni, funcționari publici, reprezentanți ai ONG-urilor, 18 instituții publice din cele 5 locații și mass-media (cca. 160.000 persoane, beneficiari direcți și indirecti). Principalele activități se referă la aplicarea modelului C.L.E.A.R în România ca instrument de evaluare a transparenței instituționale și a nivelului de participare a cetățenilor la viața publică și organizarea unui complex de activități de informare a cetățenilor privitor la cele mai eficiente forme de participare la viața publică și promovare a modelelor de succes în atragerea acestora în actul de guvernare locală.

Structurat pe 6 capitole, Ghidul încearcă să pună în evidență exemple de bună practică asupra modului în care instituțiile publice și autoritățile locale asigură un management performant bazat pe transparență și deschidere spre societatea civilă în vederea promovării principiilor buneii guvernări și ale participării cetățenilor la procesul de luare a deciziilor la nivel local. Ele evidențiază totodată eforturile de consolidare instituțională a instituțiilor și autorităților publice locale menite să asigure un grad sporit de eficiență, transparență și de implicare a cetățenilor în procesul decizional. Informarea și educarea cetățenilor, ca parte importantă de reformare a relației autorității publice – cetățean se regăsesc de asemenea în bunele practici cuprinse în ghid. Exemplele provin, în marea lor majoritate, din cele cinci locații ale proiectului: județele Bacău, Hunedoara, Sibiu, Teleorman și din Municipiul București, atât de la primării, de la consiliile județene și de la Instituția Prefectului Municipiului București. Ne exprimăm regretul că Primăria Sibiu ale cărei bune practici ar fi putut oferi un exemplu semnificativ pentru modul în care autoritățile locale relaționează cu cetățenii și asigură servicii de calitate în concordanță cu nevoile și cerințele acestora, nu este prezentă în ghid. Alegerea le aparține.

Considerăm că activitățile prezentate au o mare putere de exemplu și că ele pot deveni, prin preluare și adaptare, modele de asigurare în plan teritorial a unei bune guvernări, de auto-evaluare a instituțiilor publice în vederea îmbunătățirii calității serviciilor, de management al informațiilor în relația cu cetățenii și de asigurare a transparenței, prin parteneriate cu reprezentanții societății civile.

În același timp, suntem convinși că există numeroase inițiative ale autorităților și instituțiilor publice locale care nu sunt prezente în ghid. Nu a reprezentat obiectivul acestui material ilustrarea exhaustivă a tuturor exemplelor care ar putea constitui modele de acțiune în îndeplinirea atribuțiilor noi pe care legea le conferă acestor instituții. Demersul nostru este doar o încercare pe care o dorim a fi multiplicată prin alte proiecte și inițiative. Ele sunt cu atât mai necesare cu cât implicarea cetățenilor în procesul de luare a deciziei de către autorități are încă un drum serios de parcurs pentru a răspunde pe deplin standardelor europene din domeniu.

Nina Cugler
Președinte Executiv, Managerul proiectului

Cap. I AUTOEVALUAREA ACTIVITĂȚII INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA SERVICIILOR

Cadrul Comun de Auto-evaluare

Instituția Prefectului Municipiului București

Implementarea *Cadrului Comun de Auto-evaluare* (CAF) la nivelul Instituției Prefectului Municipiului București a apărut ca inițiativă a Unității Centrale pentru Reforma Administrației Publice (UCRAP) din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative, parte a unui program la nivel național pentru a realiza o analiză-diagnostic privind funcționarea instituției, prin identificarea serviciilor și activităților specifice ce trebuie îmbunătățite și a deficiențelor care trebuie înlăturate. Beneficiarii acestei evaluări sunt în primul rând insituțiile prefectilor, iar cetățenii sunt beneficiari finali.

Cadrul Comun de Auto-Evaluare sau Common Assessment Framework (CAF) constă în aplicarea unui chestionar care permite punerea unui diagnostic al funcționării unei instituții publice, pe baza principiilor managementului calității totale, evaluare realizată în raport cu un ansamblu de criterii larg acceptate în toată Europa (sunt 9 criterii divizate în 27 subcriterii – sub formă de întrebări). Documentul care a stat la baza auto-evaluării a fost Ghidul de implementare, tradus și pus la dispoziția utilizatorilor de către experții UCRAP.

Auto-evaluarea (realizată în perioada 15-30 mai 2006) a fost realizată de un grup de 7 funcționari, reprezentanți ai tuturor compartimentelor de specialitate din cadrul instituției numiți prin Ordin al Prefectului, s-a finalizat cu implementarea „Planului de măsuri pentru implementarea căilor de acțiune” identificate în perioada 01.08.2007-30.12.2007.

În urma evaluării, nota finală obținută de instituție a fost 3,44 pe o scală de la 1 la 5.

Ca realizări înregistrate la nivelul IPMB prin implementarea CAF se pot enumera:

- definirea unor linii directe caracteristice activității instituției, ce au fost cuprinse în documentul numit “Misiunea și viziunea Instituției Prefectului Municipiului București”;
- substituirea integrală a echipamentelor informatice uzate cu tehnologie modernă și de actualitate;
- implementarea unei aplicații de tip managementul documentelor, care permite o radiografiere mai ușoară a activităților și a circuitului documentelor în instituție;
- editarea lunară a unui buletin informativ propriu în scopul mediatizării mai intense a imaginii Instituției Prefectului Municipiului București;
- reorganizarea spațiului de lucru prin delimitarea clădirilor în care își desfășoară activitatea Instituția Prefectului Municipiului București și Primăria Municipiului București, spre a veni în sprijinul cetățeanului;
- participarea tuturor funcționarilor din cadrul instituției la cursuri de perfecționare de cel puțin 7 zile/an;
- suplimentarea posturilor la nivelul compartimentelor instituției.

Dificultățile înregistrate în realizarea obiectivelor proiectului au fost generate atât de nivelul redus al personalului, comparativ cu volumul de activități și atribuțiile instituției, conform prevederilor legale în vigoare, cât și de resursele financiare insuficiente.

Experiența CAF a fost împărtășită experților români și străini în cadrul unor întruniri, întâlniri de lucru inițiate de UCRAP în colaborare cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici și, de asemenea, unor studenți care au apelat la sprijinul instituției noastre în scopul elaborării unor lucrări de diplomă/dizertație.

Monitorizarea activității de relații cu publicul

Consiliul Județean Hunedoara

Pentru a oferi servicii de cea mai bună calitate într-o manieră democratică, Consiliul Județean Hunedoara a acordat o deosebită importanță relației cu cetățeanul și cu societatea civilă, ce a dus la necesitatea cunoașterii gradului de satisfacție a cetățenilor cu privire la relația cu instituția noastră.

Scopul proiectului „Monitorizarea activității de relații cu publicul”, desfășurat în perioada 1 septembrie 2007 – 31 decembrie 2007, a constat în găsirea unei modalități de a identifica problemele pe care le întâmpină cetățenii în relația cu instituția noastră cât și de a veni în întâmpinarea cerințelor acestora.

Metoda folosită pentru identificarea propunerilor cetățenilor, a nevoilor și așteptărilor lor a constat în aplicarea unui chestionar „*Chestionar pentru monitorizare satisfacție cetățeni*”. Astfel, personalul din cadrul Centrului de Informare a Cetățeanului a obținut feedback de la cetățenii care au apelat la serviciile acestui centru din cadrul Direcției Administrație Publică Locală a Consiliului Județean Hunedoara în urma completării a 100 chestionare.

Analiza datelor obținute din chestionare a dus la identificarea unor punctele tari și a unor puncte slabe ale serviciilor oferite cetățenilor de către Consiliul Județean Hunedoara.

- **Puncte tari :**

- existența Centrului de Informații pentru Cetățeni ca interfață principală între instituție și cetățeni;
- amabilitatea și disponibilitatea personalului de a veni în întâmpinarea problemelor cetățeanului;
- consultarea și implicarea serviciilor în soluționarea problemelor cetățenilor;
- accesul la Internet;
- programul de lucru cu cetățeanul flexibil.

- **Puncte slabe :**

- insuficienta pregătire a potențialilor beneficiari;
- mentalitate învechită, lipsa deschiderii la nou;
- necunoașterea legislației și a atribuțiilor Consiliului Județean;
- lipsa de interes a cetățenilor de a se implica activ în procesul de luare a deciziei la nivel local și de a-și schimba mentalitatea.

Se va urmări dezvoltarea unui model interactiv și adecvat de implicare a mass media în educația civică a cetățenilor și în special a tinerilor, categorie care are cel mai mic procent de implicare în relația cu administrația locală. În acest sens, Consiliul Județean Hunedoara își va mediatiza și mai mult activitatea, atribuțiile în vederea stabilirii unor relații moderne între cetățeni, societatea civilă și autoritățile publice locale, străduindu-se să înfăptuiască în cele mai bune condiții scopul cu care a fost investit: prestarea serviciilor publice de interes județean la un nivel performant, cât mai apropiat celui existent în structurile instituționale locale din celelalte țări ale Uniunii Europene.

Considerăm că această bună practică, chiar dacă într-o mică măsură, a dus la dezvoltarea capacității Consiliului Județean de a identifica, gestiona și soluționa, în condițiile legii, problemele comunităților locale pe care le reprezintă, în numele și în interesul acestora, iar raportul rezultat în urma acestui proiect este pus la dispoziția tuturor instituțiilor interesate.

Implementarea Sistemului de Management al Calității

Consiliul Județean Teleorman

Un exemplu de bună practică realizat în județul Teleorman de către Consiliul Județean, al cărei beneficiar direct este „*Implementarea Sistemului de Management al Calității*”, respectiv al procesului de certificare a calității serviciilor – ISO 9001, pentru serviciile oferite cetățenilor”, pornind de la percepția cetățenilor că serviciile oferite lor de către instituțiile publice locale sunt defectuoase.

Scopul proiectului este să oferim cetățenilor servicii de calitate, la termenele stabilite, astfel încât să venim în permanență în întâmpinarea așteptărilor și nevoilor acestora, iar politica noastră este de a da o nouă dimensiune conceptului de „administrare” în sensul creșterii nivelului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor serviciilor noastre prin asigurarea transparenței decizionale, reducerea birocrăției și îmbunătățirea continuă a serviciilor.

Proiectul, derulat în perioada 10 decembrie 2007 – 12 mai 2008, a avut la bază Hotărârea de Guvern HG 1723/2004, articolul III, care instituie obligativitatea implementării unui sistem de management al calității serviciilor oferite cetățenilor, s-a încheiat în 26 mai 2008 cu un audit de certificare, urmând emiterea certificatului ISO 9001:2001.

Prin proiect, Consiliul Județean Teleorman își propune să îndeplinească următoarele obiective:

- creșterea eficienței activităților interne;
- reducerea timpului de soluționare a corespondenței adresată instituției de către autoritățile publice centrale, serviciile publice deconcentrate, autoritățile publice locale, agenții economici, organizațiile non – guvernamentale, etc.;
- creșterea numărului de acțiuni întreprinse pentru soluționarea solicitărilor de informații europene precum și a acordurilor, convențiilor de colaborare sau de parteneriat încheiate de Consiliul Județean Teleorman cu alte instituții sau cu organizații neguvernamentale, în scopul realizării unor acțiuni diverse.

Astfel, CERTIFICAREA ISO 9001 presupune:

- documentarea sistemului de management al calității (elaborarea documentelor cerute de ISO 9001:2001)
- implementarea sistemului de management al calității (documentele elaborate trebuie difuzate, cunoscute, utilizate de către întregul personal al organizației și trebuie să se genereze toate înregistrările conform cerințelor documentației Sistemului de Management al Calității)
- solicitarea adresată unui Organism de Certificare a Sistemelor de Management al Calității
- evaluarea sistemului de management al calității în vederea certificării conform cerințelor ISO 9001:2001
- emiterea certificatului
- audituri ale sistemului de management al calității (interne și externe)

Printre rezultate enumerăm:

- îmbunătățirea procesului de coordonare și comunicare;
- ordonarea activității instituției care descongesează fluxul activității în general;
- definirea clară a responsabilităților și autorităților;
- transparența și eficiența proceselor interne ale instituției;
- evitarea erorilor în locul corectării lor – măsurile preventive costă mai puțin decât corectarea erorilor;
- evaluarea calității serviciilor, nu a activității unor persoane sau compartimente,
- utilizarea mai eficientă a resurselor și reducerea costurilor de neconformitate.

Barierile/obstacolele întâmpinate și apoi depășite în derularea proiectului au fost printre altele: volumul încărcat de activitate al persoanelor responsabile de calitate din cadrul direcțiilor de specialitate, lipsa de timp a acestora, participarea la alte activități specifice compartimentului de specialitate.

Impactul pe termen mediu și lung este :

- menținerea funcționării sistemului de management, inclusiv a celui de management al calității prin diseminarea politicii, a obiectivelor calității, precum și a tuturor cerințelor standardului SR EN ISO 9001:2001 în rândul angajaților proprii și prin diseminarea exemplului propriu la nivel inter-instituțional.
- promovarea comunicării interne eficiente permanente, fundamentând deciziile pe dovezi obiective și asigurând consultarea tuturor factorilor implicați în procesul decizional.

Modul de împărtășire a proiectului cu alte instituții similare, s-a făcut în cadrul unor întâlniri oficiale în care am discutat și au fost diseminate informațiile despre proiect și modul de derulare și implementare al acestuia, astfel încât să poată fi preluat și implementat cu succes și de către alte instituții publice similare.

Evaluarea gradului de satisfacție al clienților

Primăria Deva

Primăria Deva a avut inițiativa de *evalua gradul de satisfacție al clienților*, proiect ai cărui beneficiari sunt aparatul de specialitate al primarului (beneficiar intermediar) și cetățenii (beneficiari finali).

Proiectul, început în 24 noiembrie 2006, are caracter permanent și a pornit de la nevoia de a evalua eficiența aparatului de specialitate al Primarului în rezolvarea problemelor cetățeanului și de a găsi metode de îmbunătățire a activității. La baza realizării acestui proiect stă Sistemul de Management al Calității.

Au fost concepute chestionare care cuprind întrebări privind modul de rezolvare a celor mai importante probleme ale municipiului, chestionare înmânate cetățenilor veniți cu probleme la Primărie prin intermediul Biroului Centrului de Informare a Cetățeanului. Acestea sunt apoi centralizate pentru o perioadă de timp și analizate de către conducere pentru a sesiza unde se înregistrează probleme și dificultăți. În baza acestor constatări conducerea poate lua diferite măsuri pentru îmbunătățirea activității.

S-au constatat domeniile în care sunt problemele cele mai mari, s-au identificat compartimentele care răspund de rezolvarea acestora și s-au identificat măsuri pentru eficientizarea acțiunii aparatului propriu al primarului în rezolvarea celor sesizate. În acest mod de exemplu s-a putut scurta timpul de reacție al Primarului prin aparatul propriu la unele sesizări privind, de exemplu, aspecte ce țin de salubritate.

Lecția învățată este că cel mai bun barometru al activității funcționarului public este nivelul de satisfacție al cetățeanului. Riscul este ca grupul de cetățeni care completează chestionarele să nu fie reprezentativ.

Această practică, prin rezultatele ei a determinat sporirea atenției în privința rezolvării problemelor ce țin în principal de drumuri și curățenie, în prima parte a anului – primăvara. Pe termen lung, rezultatele chestionarelor dau o imagine a capacității de rezolvare a problemelor cetățenilor și a gradului de profesionalizare a funcționarilor publici.

Cap. II FORMAREA CONTINUĂ – FUNDAMENT AL CREȘTERII CALITĂȚII SERVICIILOR

Instruirea primarilor din unitățile administrativ-teritoriale din județ

Consiliul Județean Sibiu

Proiectul de *instruire a primarilor*, realizat în perioada 5-11 noiembrie 2007, a fost inițiat de Consiliul Județean cu scopul de a aduce la cunoștința primarilor noutățile legislative și de a-i sprijini în rezolvarea problemelor cu care se confruntă la nivel local, având drept parteneri: Instituția Prefectului, Agenția pentru Plăți și Intervenție pentru Agricultură, Inspectoratul Școlar al Județului Sibiu, Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Sibiu.

Tematica întâlnirilor de lucru organizate de conducerea Consiliului județean Sibiu cu autoritățile unităților administrativ-teritoriale din județ din perioada 5 -11 noiembrie 2007 a fost:

1. Stadiul actual al programelor finanțate din surse U.E. sau guvernamentale;
2. Constituirea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară pentru serviciile publice de apă și canalizare (probleme legate de infrastructura privind apa potabilă, apele uzate și canalizarea);
3. Proiectul bugetului de venituri și cheltuieli al județului Sibiu pe anul 2008;
4. Finanțarea proiectelor de dezvoltare a unităților administrativ – teritoriale din județ;
5. Diverse.

Pentru o mai bună organizare, cele 64 de localități ale județului Sibiu au fost grupate în 6 zone (Sibiu, Agnita, Avrig, Mediaș, Dumbrăveni și Săliște). Primarii au prezentat problemele cu care se confruntă la nivel local, acestea fiind luate în evidență de către reprezentanții Consiliului Județean Sibiu, ai Instituției Prefectului sau ai celorlalte servicii deconcentrate. Problemele care nu au putut fi soluționate în cadrul întâlnirilor pe zone, au fost centralizate de către Consiliul Județean Sibiu și înaintate spre soluționare instituțiilor competente.

Consiliul Județean Sibiu a reușit să sprijine autoritățile administrației publice locale în soluționarea problemelor ridicate prin consultanță, asistență juridică și tehnică, iar cele mai importante lucruri învățate din această experiență se referă la monitorizarea, urmărirea și îndeplinirea țintei propuse și identificarea necesităților.

Întrucât acest proiect a permis schimbul de informații între reprezentanții instituțiilor publice locale din Sibiu și în cadrul întâlnirilor s-a stabilit un mod standard de promovare a proiectelor, Consiliul Județean a hotărât să organizeze, semestrial sau de câte ori este necesar, astfel de instruirii cu primarii din județ, în parteneriat cu instituțiile publice deconcentrate.

Cap III. MANAGEMENTUL INFORMAȚIILOR ÎN INSTITUȚIILE PUBLICE ÎN RELAȚIA CU CETĂȚENII

Punct de Acces Public la Informație

Primăria Zimnicea

Programul „Economia bazată pe cunoaștere” al Guvernului României, susținut și implementat prin Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, în colaborare cu Banca Mondială și Primăria Zimnicea vizează asigurarea accesului cetățenilor la informație, stimularea competitivității mediului de afaceri local și ridicarea nivelului de educație cu ajutorul tehnologiei.

Având în vedere nivelul redus al interesului cetățenilor pentru activitatea instituțiilor locale și lipsa competitivității în mediul de afaceri local, proiectul vizează în primul rând dezvoltarea unor abilități și creșterea interesului în primul rând printre cetățeni, alți beneficiari ai proiectului fiind: administrația publică locală, școlile gimnaziale, biblioteca, întreprinzătorii particulari, organizațiile nonguvernamentale și alte instituții publice.

În Zimnicea, perioada de desfășurare a proiectului este 1 ianuarie 2008 – 31 decembrie 2010, iar obiectivele proiectului sunt:

- accesul locuitorilor la tehnologiile moderne de informare și de comunicație: calculatoare conectate la Internet, copiatoare fax;
- instruirea locuitorilor în utilizarea calculatorului deschizând noi oportunități de angajare;
- accesul la serviciile publice;
- modernizarea procesului educațional: șanse egale pentru toți elevii și profesorii, printr-o educație de calitate;
- dezvoltarea mediului de afaceri local, prin promovarea comerțului electronic și adoptarea soluțiilor inovatoare: firmele vor putea mai ușor să găsească potențiali clienți și parteneri și să afle noutăți din domeniul lor de activitate;
- acces la informații despre finanțările oferite firmelor, autorităților publice sau organizațiilor neguvernamentale, prin diferite programe.

Proiectul presupune crearea de Rețele Electronice ale Comunităților Locale (RECL) care vor conecta Primăria, biblioteca locală, școlile și un **Punct de Acces Public la Informație (PAPI)**, oferind acces la Internet de mare viteză. Administrarea și buna funcționare a rețelelor va fi asigurată în fiecare localitate de către managerul rețelei RECL și administratorul IT RECL. Proiectul asigură instalarea în fiecare comunitate a următoarele echipamente: școala coordonatoare – 10 calculatoare, 1 server, 1 camera web, 1 videoproiector; primăria – 1 server, 2 calculatoare, 1 imprimantă, 1 scanner; bibliotecă – 1 calculator; punct de acces Public la Informație – 1 server, 6 calculatoare, 1 scanner, 1 camera web, 1 imprimantă, 1 camera foto digitală; fiecare școală parteneră – 1 calculator.

Rezultatele obținute:

- dotarea școlilor cu mijloace didactice și echipamente informatice destinate procesului didactic (calculatoare, softuri educaționale, echipamente multimedia) precum și conectarea acestor școli la Internet și la Rețeaua Electronică a Comunităților Locale;
- sistem electronic pentru înregistrarea online a persoanelor fizice autorizate și a asociațiilor familiale;
- sistem integrat pentru emiterea documentelor de stare civilă pentru cetățeni;
- promovarea comerțului electronic și acordarea de asistență financiară și tehnică pentru adaptarea soluțiilor inovatoare în IMM-uri;
- crearea portalului pentru promovarea comerțului electronic și a rețelelor de afaceri;
- acordarea de finanțări nerambursabile întreprinzătorilor.

După instalarea rețelei, timp de trei ani, va exista o relație de parteneriat între Unitatea de Management al Proiectului din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (UMP-

MCTI) și administrația publică locală. Astfel, comunitatea în ansamblul ei va avea posibilitatea de a decide cum să gestioneze eficient această resursă deosebit de valoroasă. În primii trei ani de viață, prin coordonarea UMP-MCTI, fiecare Rețea Electronică a Comunității Locale va fi susținută, monitorizată și evaluată individual, iar pe baza acestor analize, se vor putea identifica direcții precise de parcurs, în acord cu nevoile și condițiile din fiecare comunitate beneficiară. Pe baza specificului local, comunitățile vor stabili ce servicii cu valoare adăugată sunt realizabile cu ajutorul RECL.

Ziarul „ZIMI DAVA” – sursă de informare și dialog cu cetățenii

---

Consiliul Local Zimnicea

Un alt proiect, de data aceasta inițiat de Consiliul Local, vine să asigure informarea cetățenilor cu privire la activitate Consiliului Local și a instituțiilor publice din oraș prin înființarea unui **ziar local** cu finanțare de la bugetul local. Beneficiarii acestuia sunt în primul rând cetățenii care vor fi ținuti la curent cu activitatea unor instituții publice locale și agenții publicitari care vor avea spațiu de vânzare a publicității în paginile ziarului.

Ziarului „Zimi Dava”, a fost înființat conform Hotărârii Consiliului Local al orașului din 15.11.2007 pe durată nelimitată. Ziarul are un caracter informativ, apare lunar și conține 4 pagini. Va apărea într-un tiraj de 1000 exemplare și va fi distribuit gratuit. Ziarul conține însemnele orașului Zimnicea și este tipărit în 4 pagini cu următoarele caracteristici: serie, număr, an de apariție și dată. Finanțarea acestei publicații se face din bugetul local, precum și din alte surse atrase conform legii. Toate materialele publicate sunt semnate de persoanele sau de conducătorii instituțiilor care le-au realizat, răspunderea pentru conținutul articolelor și al materialelor fotografice revenind semnatarilor acestora.

Odată cu apariția publicației locale „Zimi Dava” cetățenii orașului sunt informați lunar cu privire la:

- cele mai importante evenimente care au loc în oraș;
- ordinea de zi a ședințelor Consiliului Local;
- evenimentele sportive în care sunt implicate echipele din orașul Zimnicea;
- prezentarea proiectelor transfrontaliere pe care primăria Zimnicea le derulează în parteneriat cu primăria Svishtov –Bulgaria;
- activitățile instituțiilor de interes local;
- prezentarea investițiilor în derulare în orașul Zimnicea.

Ziarul apare într-un tiraj de 1000 exemplare și este distribuit gratuit către toate instituțiile publice din oraș, centrele de distribuție a presei și către cetățeni prin 3 cutii de corespondență.

Punct de Acces al Publicului la Informație

Primăria Călan

Înființarea unui **Punct de Acces al Publicului la Informație** (PAPI) dotat cu echipamente informatice în urma implementării proiectului „Economia Bazată pe Cunoaștere” este un proiect inițiat de Guvernul României prin Ministerul Comunicației și Tehnologiei Informației (MCTI), având drept parteneri Ministerul Învățământului, biblioteca și școala generală Călan. Beneficiarii acestui proiect sunt în primul rând cetățenii orașului și instituțiile publice care vor beneficia de dotări.

Problema identificată: lipsa unui acces facil la informație a locuitorilor orașului Călan și, în consecință, gradul scăzut de transparență decizională.

Scopul acestui proiect, realizat începând cu august 2007 pe o perioadă de trei ani, este de a înlesni accesul la cunoaștere al cetățenilor și implicit de a crește gradul de transparență decizională prin

implicarea acestora. Proiectul are la bază documentele strategice: Agenda de la Lisabona și Planul Național de Dezvoltare 2007-2013.

Prin proiect a fost înființat Punctul de acces al publicului la informație (PAPI) și Rețeaua Electronică a Comunității locale Călan prin care au fost conectați în rețea și la Internet: școala generală Călan, primăria orașului Călan, biblioteca orășenească Călan. În cadrul PAPI își desfășoară activitatea un administrator IT care oferă servicii de consiliere utilizatorilor echipamentelor informatice.

Resursele proiectului:

- P.A.P.I. este dotat cu 6 PC-uri + 1 aparat multifuncțional + 1 webcamă + 1 scanner + 1 imprimantă; cetățenii au acces permanent la aceste echipamente;
- școala Generală Călan a fost dotată, prin intermediul proiectului cu: 10 PC-uri + 1 videoproiector + 1 imprimantă + 1 webcamă;
- primăria orașului Călan a fost dotată, prin intermediul proiectului cu: 2 PC-uri + 1 scanner + 1 imprimantă;
- biblioteca orășenească Călan a fost dotată cu un PC.

În urma acestui proiect la nivelul Primăriei Călan vor fi dezvoltate 2 proiecte de e-governement: sistem electronic local pentru înregistrarea on-line a persoanelor fizice autorizate și a asociațiilor familiale și un sistem integrat pentru emiterea și reînnoirea documentelor de stare civilă pentru cetățeni.

În momentul derulării proiectului, cetățenii au manifestat un grad ridicat de reticență cu privire la activitatea P.A.P.I. În urma constatării acestui fapt, au fost luate următoarele măsuri: publicare de anunțuri prin orașul Călan și satele aparținătoare în care erau specificate activitățile desfășurate de PAPI, facilitățile oferite prin acest punct de acces la informație și prezentarea pregătirii funcționarului care oferă consiliere vizitatorilor.

Impactul pe termen lung constă în:

- dezvoltarea abilităților de utilizare a echipamentelor IT ale cetățenilor orașului Călan prin utilizarea echipamentelor puse la dispoziție prin P.A.P.I. Călan și consilierea de specialitate a administratorului IT
- creșterea gradului de transparență deoarece și cetățenii care nu dețin un PC au acces la deciziile autorităților locale publicate pe site-ul Primăriei orașului Călan.

După finalizarea proiectului, în anul 2010, autoritățile locale ale orașului Călan sunt obligate să asigure sustenabilitatea proiectului pentru încă 3 ani, până în anul 2013.

Telecentru în satul Grid

Primăria Călan

Un alt proiect în care al cărui inițiator a fost primăria Călan și Autoritatea pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației a fost **înființarea**, la începutul anului 2008, a **unui telecentru** în satul Grid, localitate aparținând teritoriului administrativ al orașului, cea mai izolată din punct de vedere al accesului la informație: cei 305 locuitori din satul Grid nu au acces la servicii de comunicații. Partenerii în acest proiect au fost școala primară cu clasele I-IV Grid și Societatea Națională de Radiocomunicații SA, de dotări beneficiind întreaga comunitate.

Scopul proiectului este de a asigura acces permanent la numărul național pentru apeluri de urgență 112 și accesul cetățenilor din satul Grid la servicii de comunicație. Documente care stau la baza implementării acestui proiect sunt: Directiva 2002/22EC privind alinierea completă la standardele de serviciu universal și Strategia privind implementarea serviciului apeluri de urgență în România.

Durata implementării proiectului este de trei ani, începând cu 11 ianuarie 2008, urmând ca după aceea autoritățile locale să asigure sustenabilitatea proiectului încă trei ani, până în 2014.

Astfel, în imobilul școlii generale din Grid au fost instalate 2 PC-uri, 1 robot telefonic cu două terminale telefonice. În exteriorul imobilului a fost instalată o cabină telefonică complet echipată și un aparat multifuncțional. Cei 305 locuitori ai localității Grid au acces la telefonie și la servicii Internet, comunicare prin fax, eliminând astfel statutul de localitate izolată din punct de vedere informațional.

Bariere identificate: categoriile defavorizate, vârstnici, persoanele cu dizabilități nu au manifestat nici un interes în privința utilizării serviciilor oferite.

Pentru diseminarea informației au fost folosite următoarele metode: afișarea unor anunțuri în localitatea Grid prin care sunt prezentate facilitățile oferite de telecentru, beneficiile, avantajele utilizării serviciilor de comunicație, a Internetului și a poștei electronice.

Operaționalizarea serviciilor de acces a cetățenilor la informații de interes public

---

Primăria Generală a Municipiului București

Potrivit Legii nr. 544/2001, art. 9, al (1), „În cazul în care solicitarea de informații implică realizarea de copii după documentele deținute de autoritatea sau instituția publică, costul serviciilor de copiere este suportat de solicitant, în condițiile legii.” La Primăria Municipiului București s-a constatat că un număr destul de mare de solicitanți de copii ale documentelor deținute își dădeau seama după plata și primirea documentelor solicitate că, de fapt, nu aveau nevoie de toate filele sau chiar de întregul document, deși îl solicitau, spunând că nu e cel de care au nevoie.

Pentru a veni în sprijinul solicitanților de informații de interes public, la Direcția Relații Publice și Informare din cadrul PMB, prin intermediul căreia se face plata serviciilor de copiere și eliberarea copiilor solicitate, începând cu anul 2007, mai întâi sunt puse la dispoziție spre consultare documentele solicitate, urmând ca plata efectivă să fie făcută doar pentru copiile reținute de solicitant.

Rezultate: cetățenii sunt într-o mai mare măsură mulțumiți de relația cu PMB, întrucât nu mai plătesc serviciile solicitate din necunoașterea exactă a unei probleme din sfera de competență a instituției. Astfel, se construiește cu cetățeanul o relație bazată pe mai multă încredere și respect reciproc. Buna practică nu a fost diseminată până în prezent.

Cap. IV. EVENIMENTE/ACTIVITĂȚI DE CONȘTIENȚIZARE A CETĂȚENILOR

Ziua Porților Deschise

Consiliul Județean Bacău

Consiliu Județean Bacău s-a autosesizat în urma repetatelor semnale transmise de cetățeni, fie prin intermediul mass-media, fie prin intermediul petițiilor transmise, cu privire la birocrația accentuată și transparența slabă care caracterizează administrația publică locală în general, și pe cea a Municipiului Bacău în particular. Existând permanente confuzii între Consiliul Județean și Primăria municipiului Bacău și atribuțiile acestora, cetățenii erau redirecționați de la o instituție la alta pentru a-și rezolva problemele. În vederea eliminării acestei ambiguități Consiliului Județean Bacău, a inițiat proiectul *“Zilele porților deschise”*, cu scopul de a-și promova imaginea, pentru studenții, mass-media locală, reprezentanții ONG-urilor, dar și pentru cetățeanul de rând.

Documentul ce a stat la baza inițiativei este „Strategia de promovare a imaginii Consiliul Județean Bacău 2000-2004”, iar durata de desfășurare a proiectului a fost de numai 5 zile.

Pe o perioadă de 5 zile (20 -24 septembrie 2007), între orele 11:00-14:00, s-a permis accesul liber al cetățenilor în sediul aparatului propriu al Consiliului Județean Bacău, pentru a afla cum decurge o zi de lucru obișnuită în această instituție. Pe parcursul fiecărei zile, vizitatorii au putut face un tur al instituției, însoțiți de un funcționar public desemnat să prezinte Direcțiile Consiliului Județean cu serviciile aferente. Cei interesați au putut purta discuții cu directorii, șefii de serviciu sau funcționarii publici din cadrul instituției.

Grupurilor de elevi și studenți li s-au făcut prezentări în detaliu a fiecărei structuri din organigrama Consiliului Județean Bacău (direcțiile cu serviciile aferente), în scopul orientării profesionale și vocaționale, respectiv a aprofundării cunoștințelor legate de administrația publică locală (APL).

Totodată s-au distribuit vizitatorilor materiale promoționale (pliante și broșuri) care conțineau informații privind atribuțiile și activitățile fiecărei direcții cu serviciile aferente din structura CJ și fotografii reprezentative ale activităților, acțiunilor realizate de personalul de specialitate al aparatului propriu al Consiliului Județean: broșura cu titlul „Consiliul Județean Bacău – peste 10 ani de administrație publică” și pliantul „Consiliul Județean Bacău”, au fost realizate de Direcția Generală de Dezvoltare, actuala Direcție de Integrare Europeană, respectiv Serviciul Integrare Europeană și Serviciul Comunicare Imagine.

Ca urmare a implementării acestui proiect:

- au participat un număr de cca 40 de elevi, 60 de studenți, 80 de cetățeni ai comunității băcăuane, jurnaliști, reprezentanți ai ONG-urilor / zi;
- s-a răspuns diverselor solicitări din partea cetățenilor privind activitățile specifice instituției noastre;
- s-au clarificat o serie de confuzii care se făceau între responsabilitățile și activitățile președintelui Consiliului Județean, primarului și prefectului și totodată între problemele care pot fi rezolvate în cadrul Consiliului Județean, Primărie și / sau Prefectură.

În urma desfășurării evenimentului, CJ a realizat importanța și necesitatea intensificării transparenței, a promovării permanente prin diverse mijloace (mass-media, diverse întâlniri cu cetățenii, materiale promoționale, oferirea informațiilor generale în format electronic) a activităților Consiliului Județean, valorificarea experienței specifice a fiecărui funcționar public care s-a implicat în cadrul implementării proiectului și munca în echipă.

Acest proiect a avut ca impact:

- creșterea gradului de informare a cetățenilor și de conștientizare a acestora privind drepturile și obligațiile ce le revin în relația cu autoritățile publice în vederea stimulării unei atitudini civice competente;
- creșterea transparenței administrației publice de interes județean.

Diseminarea proiectului s-a realizat prin organizarea unei conferințe de presă și transmiterea de materiale promoționale, respectiv pliant și broșură, primăriilor localităților din județul Bacău și consiliilor județene din județele limitrofe.

Cap. V. DEZBATERILE PUBLICE – MODEL DE DIALOG CU CETĂȚENII

Colectare selectivă și transport deșeurilor în zona turistică Tg. Ocna

Consiliul Local Târgu Ocna

Depozitul de deșeurii menajere al orașului Tg. Ocna a primit aviz de închidere prin procedură simplificată potrivit Ordinului nr. 1274/2005, situație ce a impus intensificarea acțiunilor de conștientizare a populației privind necesitatea colectării selective. Pentru realizarea acțiunilor cuprinse în capitolul „Publicitate și promovare” în cadrul proiectului „Colectare selectivă și transport deșeurilor în zona turistică Tg. Ocna” finanțat din fonduri (PHARE 2004 – componenta „Proiecte mici de gestionare a deșeurilor”), aflat în faza de implementare, am realizat o **dezbatere publică** cu tema de mai sus în data de 31.01.2008.

Această primă dezbatere a avut loc odată cu lansarea proiectului, alte două asemenea dezbateri urmând a se desfășura în cele două localități partenere și o alta la sfârșitul proiectului în Tg. Ocna.

Partenerii CL la această inițiativă au fost instituțiile de învățământ din oraș, societăți comerciale, mass-media, etc, iar beneficiarii direcți cetățeni ai orașului Tg. Ocna și ai comunelor Pângărești și Tg. Trotuș.

Acțiunea a avut loc în sala Casei orășenești de Cultură, participanți fiind copii și elevi, cetățeni și salariați, turiști aflați în stațiune, în total peste 250 persoane. Aspecte legate de colectarea selectivă a deșeurilor au fost prezentate de către persoane implicate în implementarea proiectului și reprezentantul societății civile care asigură realizarea acțiunilor de publicitate și promovare. La baza acțiunii au stat prevederile din Cererea de finanțare legate de publicitatea și promovarea proiectului.

Discuțiile au vizat modul efectiv de colectare selectivă, infrastructura de reciclare care va exista la sfârșitul proiectului, precum și rezultatele așteptate după implementarea proiectului. La dezbateri au luat cuvântul mai mulți participanți care au solicitat lămuriri despre felul în care vor trebui utilizate echipamentele achiziționate, unde vor fi depozitate deșeurile menajere organice, dacă această operațiune presupune din partea cetățenilor costuri suplimentare, etc.

La sfârșitul dezbaterii au fost distribuite celor prezenți pliante și afișe conținând informații despre colectarea selectivă a deșeurilor și modul de implicare în această acțiune a cetățenilor.

O atenție deosebită a fost acordată informării cadrelor didactice și elevilor. De altfel, în instituțiile de învățământ se vor desfășura, potrivit activităților trecute în proiect, un număr de 300 de ore de ecologie, prilej cu care vor fi prezentate mai amănunțit problemele, pe categorii de vârstă școlară.

În locurile cele mai aglomerate din oraș, am închiriat de la o societate specializată containere din plasă pentru depozitarea deșeurilor de cartoane, hârtie, PET și ambalaje din aluminiu. Suntem bucuroși să vedem că aceste containere sunt folosite numai pentru tipurile de deșeurii menționate, cantitatea depozitată „neselectiv” fiind din ce în ce mai redusă.

Primele rezultate pot fi deja cuantificate prin colectarea selectivă a deșeurilor de PET-uri – butelii de aluminiu și cartoane – hârtie. Vom continua seria acestor activități și în perioada vacanței de vară pentru elevi și a concediilor pentru celelalte categorii de beneficiari. Acțiunile viitoare se vor desfășura în cele două localități partenere: Pângărești și Tg. Trotuș, ocazie cu care vor fi aduse la cunoștința participanților rezultatele obținute până la această dată.

Pliantele și materialele informative distribuite au fost din cele mai diverse, cu explicații complete despre tipurile de deșeurii și colectarea selectivă a acestora. Cei mai receptivi la aceste informații au fost și rămân în continuare copii și elevii pentru care activitatea de colectare selectivă a

devenit, credem noi, o atitudine normală. Exemplul acestora este unul constructiv și în rândul celorlalte categorii de „furnizori de deșeuri”, constituiți în grupul țintă al beneficiarilor proiectului.

Strategia de dezvoltare economică și socială a Municipiului Alexandria pentru perioada 2008-2013

Primăria Alexandria

Dezbaterea publică a documentului de lucru „Strategia de dezvoltare economică și socială a Municipiului Alexandria pentru perioada 2008-2013”, inițiat de Primăria Alexandria și suținut de asociația PRO DEMOCRAȚIA Teleorman, a apărut ca urmare a nevoii de rezolvare a problemelor cu care se confruntă comunitatea, printr-o viziune strategică unitară, exprimată în obiective specifice, concretizate pe domenii de interes, cu responsabilități clar definite.

În elaborarea proiectului strategiei de dezvoltare a municipiului Alexandria s-au avut în vedere Planul Național de Dezvoltare, Planul de Dezvoltare Regională, Planul Local de Acțiune pentru Mediu și politicile Uniunii Europene în domeniu, de efectele dezvoltării proiectului beneficiind: cetățeni, producători, comercianți, asociații civice, sindicale și patronale, instituții.

În perioada 17 – 24.10.2007, Primăria Municipiului Alexandria a organizat, împreună cu Asociația PRO DEMOCRAȚIA – Teleorman, dezbaterile publice a documentului de lucru „Strategia de dezvoltare a Municipiului Alexandria pentru perioada 2008-2013”, pe următoarele domenii:

- domeniul ECONOMIC – dezvoltarea economică, în acord cu tendințele majore ale Comunității Europene;
- domeniul REGENERARE URBANĂ – dezvoltarea infrastructurii și asigurarea accesului populației și consumatorilor industriali la această infrastructură (apă, electricitate, distribuție gaze, căi de transport);
- domeniul SOCIAL – îmbunătățirea stării de sănătate, reducerea sărăciei, asumarea responsabilității față de persoanele defavorizate;
- domeniul PROTECȚIEI MEDIULUI – îmbunătățirea activității în sectorul protecției mediului, creșterea calității mediului, astfel încât să se asigure protecția sănătății umane;
- domeniul ADMINISTRAȚIEI PUBLICE – funcționarea unei administrații publice moderne, transparente, flexibile și eficiente.

Anunțul privind intenția de adoptare a fost făcut public prin afișarea la sediul Primăriei municipiului Alexandria, inserare în site-ul instituției (www.alexandria.ro), transmitere către mass-media locală, comunicare în scris către factorii interesați de domeniile abordate în ședințele publice.

Observațiile și propunerile factorilor implicați au fost incluse în proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea „ Strategiei de dezvoltare economică și socială a municipiului Alexandria”, adoptat în ședința Consiliului Local al Municipiului Alexandria din 30 noiembrie 2007.

Dezbaterea publică a documentului de lucru „ Strategia de dezvoltare a Municipiului Alexandria pentru perioada 2008 – 2013” a oferit oportunitatea unui dialog real între cetățeni, producători, comercianți, asociații civice, sindicale, patronale, instituții în vederea stabilirii obiectivelor comune pentru o dezvoltare durabilă, posibilitatea de a contribui direct la elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă și de eficientizare a eforturilor administrației locale, a mediului economic și a societății civile.

Transparență și participare în administrația publică

Primăria Zam

Proiectul „Transparență și participare în administrația publică”, aprobat de Uniunea Europeană, se derulează în cadrul Programului PHARE 2005 – Consolidarea Democrației în România. Inițiatorul și solicitantul principal al proiectului este Asociația Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă – Agenda 21 din București, având ca partener de proiect Agenția Națională a Funcționarilor Publici, ca parteneri media Societatea Română de Radiodifuziune prin Radio România Cultural și Revista de Economie și Administrație Locală, editată de Tribuna Economică.

Proiectul, implementat în Municipiul București și județele Bacău, Hunedoara, Sibiu și Teleorman, și-a propus să acționeze asupra celor 2 factori definatorii pentru democratizarea administrației publice: instituțiile publice și funcționarii publici, pe de o parte, și cetățeni pe de altă parte. O administrație publică eficientă și democratică reprezintă pentru orice țară o necesitate. Pentru ca procesul de democratizare a administrației publice să devină o realitate în deplină concordanță cu normele și practicile europene, cetățenii, societatea civilă în ansamblul său trebuie să participe activ la realizarea lui. Acestui obiectiv încearcă să îi răspundă proiectul «Transparență și participare în administrația publică».

Scopul proiectului constă în creșterea rolului societății civile în promovarea principiilor bunei guvernări și ale participării cetățenilor la procesul de luare a deciziilor la nivel local. În conformitate cu scopul propus, proiectul s-a dezvoltat pe două direcții principale :

- experimentarea și în România a modelului Consiliului Europei de evaluare a transparenței instituționale și a nivelului de participare a cetățenilor la viața publică (C.L.E.A.R.) prin aplicarea acestuia în 18 instituții publice din cele 5 locații ale proiectului;
- organizarea unui set de activități de informare a cetățenilor privitor la cele mai eficiente forme de participare la viața publică și promovare a modelelor de succes în atragerea cetățenilor în actul de guvernare locală.

Prin evaluarea celor 18 autorități și instituții publice s-a dorit formularea unor direcții concrete de acțiune pentru atingerea obiectivelor proiectului de creștere a gradului de transparență instituțională și de atragere într-o măsură sporită a cetățenilor în actul de decizie locală.

Proiectul se desfășoară pe perioada a 10 luni, respectiv 1 decembrie 2007 – 30 septembrie 2008.

Proiectul se adresează următoarelor grupuri țintă :

- 18 instituții publice din cele 5 locații din țară: consilii județene, primării, instituții ale prefecturilor
- 1200 de cetățeni participanți direcți la procesul de monitorizare. Criteriile de selecție a cetățenilor au avut în vedere echilibrul de vârstă, gen și apartenență etnică. Au fost incluse, deasemenea, persoane cu nevoi speciale.
- 25 ONG-uri implicate în procesul de monitorizare și de diseminare a rezultatelor;
- 30 de voluntari. Au fost selecționați din rândul diferitelor categorii sociale pe baza unui set de criterii: dorința și disponibilitatea pentru implicare, experiența, echilibrul de vârstă, gen și apartenență etnică;
- 36 de funcționari publici care au beneficiat de cursuri de formare pentru aplicarea C.L.E.A.R. și 1000 de funcționari publici din instituțiile monitorizate selecționați astfel încât să reprezinte toate departamentele / direcțiile / serviciile din instituție.

Principalele activități ce au fost derulate în cadrul proiectului :

- a) constituirea și instruirea echipei de proiect;
- b) selectarea și instruirea a 30 de voluntari din cadrul unor ONG-uri;
- c) activitatea de evaluare C.L.E.A.R. (instrument de evaluare) în 18 instituții publice;
- d) 5 ediții ale emisiunii radio „Dosarele Integrării Europene”, dedicate activităților și rezultatelor proiectului;
- e) elaborarea materialelor de publicitate și diseminare a proiectului (poster, pliante, fluturași, ghidul de bune practici);

- f) organizarea Zilelor Cetățeanului în cele 5 locații ale proiectului, pe durata a 2 zile;
- g) organizarea conferinței de diseminare a rezultatelor proiectului și a experienței obținute către 10 noi ONG – uri și a conferinței de presă.

Se estimează că proiectul va avea impact și influență asupra unui număr important de beneficiari finali, care va cuprinde atât cetățenii (participanți la campania de informare – 10.000 persoane, beneficiari ai serviciilor publice oferite de instituțiile monitorizate – cca. 40.000 de persoane, ascultători ai emisiunii „Dosarele Integrării Europene” – cca 6.000 de persoane), cât și funcționari publici: corpul funcționarilor publici – 110.000 persoane către care rezultatele proiectului vor fi diseminate prin intermediul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Primăria comunei Zam, ca partener local în județul Hunedoara pentru proiect, a beneficiat de implementarea acestui proiect. Un reprezentant al instituției noastre a fost desemnat să participe la cursurile de formare adresate funcționarilor publici, organizate în perioada 20 – 21 martie 2008, sprijinind diseminarea informațiilor în interiorul instituției.

Tot în cadrul proiectului „Transparență și participare în administrația publică”, a fost organizată, în data de 24 iunie 2008, în localitatea Zam, „Zilele cetățeanului”, când autoritățile locale au făcut o amplă prezentare a „Strategiei de dezvoltare locală” pe perioada 2007 – 2013, oferind cetățenilor prezenți la întâlnire posibilitatea de a-și exprima liber părerile cu privire la cele prezentate, precum și posibilitatea de a propune de soluții în vederea îndeplinirii acestei strategii. În acest mod s-a încercat implicarea cetățenilor în problemele ce privesc comunitatea, precum și stimularea participării cetățenilor comunei la deciziile luate de către autorități.

Prin participarea instituției noastre la acest proiect s-a dorit relevarea mijloacelor necesare atragerii și implicării cetățenilor în luarea deciziilor care privesc comunitatea locală, deoarece unul din obstacolele derulării acestui proiect a fost gradul scăzut de participare al cetățenilor. În acest scop au fost editați fluturași care să conțină informații relevante privind formele de participare la actul de decizie și modele de succes în consultarea cetățenilor și atragerea lor în elaborarea politicilor publice practicate de instituțiile cuprinse în proiect.

Cap. VI. TRANSPARENTĂ ȘI PARTENERIAT ÎNTE ADMINISTRATIJA PUBLICĂ LOCALĂ ȘI REPREZENTANȚII SOCIETĂȚII CIVILE

Consiliul pentru Transparență Locală Bacău

Consiliul Local Bacău

Transparența administrației publice locale, cu precădere a cheltuirii resurselor publice reprezintă motorul eficientizării cheltuirii banilor publici. Pentru un bun management public, este nevoie de o „oglină” a activității Administrației Publice Locale, astfel încât comunitatea locală să poată monitoriza și controla folosirea resurselor publice.

Legea nr. 52/2003 creează cadrul necesar pentru un dialog real între administrație și cetățeni, pentru un demers permanent al autorităților publice pentru ca prioritățile normative proprii să fie consecvente cu preocupările și nevoile reale ale cetățenilor. Deși sunt aproape 5 ani de la apariția Legii nr. 52/2003, societatea băcăuană s-a dovedit timidă, pasivă și chiar dezinteresată. Cetățenii sunt mai mult interesați de forma deja aprobată a hotărârilor.

O expresie a relativei lipse de interes a cetățenilor, chiar pentru proiecte de interes major, o constituie neparticiparea în număr prea mare la dezbaterile publice organizate pe marginea proiectelor de acte normative, deși au fost îndeplinite toate procedurile privind aducerea la cunoștința publică a organizării acestora, atât prin presa scrisă, afișare la sediul instituției, postare pe site, comunicate de presă.

Un exemplu de bună practică îl constituie faptul că Primăria Municipiului Bacău, este membru fondator al *Consiliului pentru Transparență Locală Bacău*, încă din anul 2006, alături de alți 9 membri, printre care amintim: Asociația pentru Dezvoltare Economică Locală Bacău, Fundația de Inițiativă Locală Bacău, Camera de Comerț și Industrie Bacău, ș.a.

Consiliul pentru Transparență Locală (CTL) este un mecanism informal de dialog permanent între administrația publică locală, organizații neguvernamentale locale, sindicate și grupuri consultative cetățenești. Principalul scop al Consiliului este de a contribui la dezvoltarea comunității locale prin îmbunătățirea colaborării dintre administrația locală și organizațiile locale, reprezentante ale diverselor categorii de cetățeni.

Pe parcursul implementării, au fost elaborate 2 strategii pentru îmbunătățirea activității CTL ca mecanism participativ de îmbunătățire a transparenței administrației publice locale, și anume: Strategia pentru Dezvoltare Locală prin Transparență Instituțională și Strategia pentru Prioritizarea Problemelor Comunităților Locale. Aceste strategii au fost aduse și la cunoștința Consiliului Local Bacău prin Hotărârea Consiliul Local al Municipiului Bacău nr. 85/28.04.2006.

Parteneriat Strategic privind îmbunătățirea situației persoanelor de etnie romă din Municipiul București

---

Intituția Prefectului Municipiului București

Lipsa unei platforme de învățare cu privire la bunele practici din administrația publică europeană ne-au determinat să inițiem proiectul „Parteneriat Strategic privind îmbunătățirea situației persoanelor de etnie romă din Municipiul București”, împreună cu primăriile de sector, serviciile publice deconcentrate, biroul regional al Agenției Naționale pentru Romi, Biroul Municipal pentru

Romi, ONG-uri cu activitate în domeniu, Partida Romilor Pro-Europa, lideri ai romilor, mediatori sanitari și școlari, cadre didactice rome.

Scopul acestui proiect este îmbunătățirea situației cetățenilor români de etnie romă aflați pe raza municipiului București, iar obiectivele strategice sunt: inițierea și desfășurarea unor acțiuni privind combaterea discriminării; dezvoltarea colaborării dintre structurile administrației publice locale și ONG-uri ale romilor, pe bază de parteneriat; îmbunătățirea accesului cetățenilor de etnie romă la serviciile medicale publice; acordarea ajutoarelor sociale pentru familiile cu mai mulți copii care sunt lipsite de mijloace de subsistență; preocuparea pentru reducerea ratei șomajului în rândul cetățenilor români de etnie romă; inițierea în colaborare cu organizațiile de romi a unor programe locale pentru procurarea documentelor de identitate; acordarea de facilități speciale pentru tinerii romi care doresc să urmeze cursuri liceale sau facultăți; sprijinirea evenimentelor culturale cu specific inspirat din folclorul și cultura romani.

Activitățile proiectului au constat în: constituirea la nivelul Municipiului București a unor organisme specializate în problema romilor și elaborarea unor planuri (atât locale cât și la nivel de municipiu), încheierea de parteneriate și realizarea unor campanii de informare.

Astfel, a fost constituit în data de 5 iunie 2006 la nivelul Instituției Prefectului Municipiului București **Grupul de lucru mixt pentru romi** (se întrunește lunar); în data de 5 octombrie 2006 a fost votat și aprobat prin consens în cadrul Comisiei Consultative, Planul Municipiului București de acțiune Rromi 2006-2008; în data de 1 decembrie 2006 a fost încheiat Protocolul de Parteneriat care a avut ca scop facilitarea accesului populației rome la informații și servicii medicale din pachetul minimal, furnizate în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, cu accent pe problematica de sănătate a femeilor și copiilor; în data de 25 aprilie 2007 a fost înființat la nivelul Instituției Prefectului Municipiului București **Biroul Municipal pentru Romi**.

Lucrul în echipă a constituit un factor determinant în derularea acestui proiect. Trebuie menționat că partenerii implicați în proiect provin din instituții diferite (primării de sector, servicii publice deconcentrate, Agenția Națională pentru Romi), ONG-uri cu atribuții în domeniu, Partida Romilor Pro-Europa. Un punct forte al proiectului a fost delimitarea/împărțirea atribuțiilor între parteneri. Principala barieră identificată și depășită pe parcursul derulării proiectului a fost lipsa resurselor umane, în special a persoanelor care cunoșteau cu precădere problemele comunităților de romi din municipiul București. Această problemă a fost rezolvată prin crearea unui calendar cât mai flexibil. Astfel, o activitate de mare întindere a fost înlocuită cu activități mai mici, acestea implicând în rezolvarea lor un număr redus de persoane.

Acest model de bună practică a fost prezentat în cadrul concursului european adresat administrației publice, European Public Sector Award (EPSA), la care au participat 322 de proiecte. Instituția Prefectului Municipiului București a câștigat premiul "Future Award" la secțiunea Collaborative Governance, fiind unul din cei 6 laureați ai concursului EPSA: România, Belgia, Germania, Marea Britanie și Suedia au fost recompensați pentru proiectele prezentate.

Datorită succesului înregistrat la Gala premiilor EPSA, Instituția Prefectului Municipiului București a prezentat proiectul și în cadrul conferinței "Calitate în administrație", desfășurată în orașul Goteborg, Suedia.

Fonduri nerambursabile pentru organizațiile non-profit

Consiliul Local Bacău

Un exemplu de bună practică îl reprezintă faptul că administrația Municipiului Bacău, este una din puținele administrații din România, care încă de la apariția Legii 350/2005, privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități non-profit de interes general, a și trecut la punerea sa în practică.

Astfel, începând cu anul 2006 toate asociațiile, fundațiile, în general toate organizațiile nonprofit au putut accesa fonduri nerambursabile prin depunerea unor proiecte de finanțare în baza unei **Metodologii** aprobate și a unui program anual al finanțărilor.

Metodologia de participare și procedura privind atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă din fondurile publice ale Consiliului Local al Municipiului Bacău, alocate pentru activități nonprofit, au fost inițial aprobate prin H.C.L. nr. 43/2006, care însă ulterior, pe baza experienței și a problemelor pe care le-am întâmpinat în aproape 3 ani de aplicare a acestor proceduri, au fost îmbunătățite și aduse la un nivel ușor de înțeles și aplicat de către cei interesați.

Metodologia se aplică tuturor solicitanților persoane fizice sau juridice fără scop patrimonial sau cultelor religioase recunoscute conform legii, care depun propuneri de proiecte în conformitate cu domeniile și obiectivele prevăzute în "Programul anual" al finanțărilor nerambursabile de la bugetul local al municipiului Bacău. Metodologia este nediscriminatorie, solicitantul care depune propuneri de proiecte, trebuie să desfășoare activități în folosul comunității băcăuane.

Astfel, dacă până la apariția Legii 350 finanțarea proiectelor nu se făcea în baza unei metodologii, a unei proceduri și a unor termeni stricți, prin punerea în aplicare a prevederilor din Lg. 350, se observă faptul că de la an la an, solicitantul de finanțări nerambursabile, a dobândit o maturitate, o experiență în întocmirea documentațiilor pentru obținerea de finanțări nerambursabile, seriozitatea și perfecționarea acestora de la an la an fiind evidentă.

Dacă în anul 2006 a fost repartizată suma de 3.733.260 RON, pentru un număr de 61 de contracte de finanțări nerambursabile pentru domeniile: cultură, educație, tineret și mediu; sport; culte religioase; asistență socială., în anul 2007 suma alocată pentru aceste finanțări nerambursabile a fost de 4.837.774 RON, timp în care se observă o creștere a numărului aplicanților, dar și a capacității acestora de a întocmi o documentație viabilă.

Pentru anul 2008 au fost aprobate 6 domenii de finanțare, iar suma totală alocată acestor domenii este dublă față de anul 2007, ajungându-se la suma de 9.570.000 RON, după cum urmează:

	DOMENIUL	SUMA
1.	TINERET ȘI EDUCAȚIE	100.000 RON
2.	CULTURĂ	150.000 RON
3.	MEDIU	60.000 RON
4.	SPORT	6.850.000 RON
5.	CULTE RELIGIOASE	2.100.000 RON
6.	SOCIAL	310.000 RON

Pentru anul 2008, în plus față de măsurile instituite de Administrația Municipiului Bacău, considerăm că este necesară o mediatizare mai intensă a procesului transparenței decizionale de către presă, prin emisiuni interactive, ceea ce presupune un parteneriat real cu mass-media locală, în care comunicatele de presă să redea fidel mesajul.

TRANSPARENȚĂ ȘI PARTICIPARE ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ
Proiect finanțat de către Uniunea Europeană prin Programul PHARE 2005
Consolidarea democrației în România – Componenta 2 – Democrație, drepturile omului,
statul de drept, independența justiției și lupta împotriva corupției.

Asistență și programe pentru dezvoltare durabilă – Agenda 21
București, Regina Elisabeta 32, sector 5
tel/fax + 40 - 21 - 3152148
e-mail: office@agenda21.org.ro; agenda21_ro@yahoo.com

septembrie 2008

Pentru eventuale informații și sesizări legate de proiectele PHARE contactați cfcu.phare@mfinante.ro

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene